

Obsah

Ediční poznámka	17
Úvod	18
ANGLICKÉ PRÁVNÍ DĚJINY	24
Kapitola I. Počátky anglického práva	24
Kapitola II. Normanské období	30
Kapitola III. Dynastie Plantagenetů na anglickém trůně	36
Kapitola IV. Anglický parlament ve 14. a 15. století	50
Kapitola V. Lancesterská dynastie, válka růží a nástup Tudorovců na anglický trůn	53
Kapitola VI. Vybrané problémy vývoje anglického práva ve 12. až 15. století	57
Kapitola VII. Ústavní vývoj v 16. století, doba Tudorovců	79
Kapitola VIII. Parlament v 16. století	83
Kapitola IX. Vybrané problémy vývoje anglického práva v 16. století	86
Kapitola X. Ústavněprávní vývoj v Anglii do 40. let 17. století, vláda prvních Stuartovců	98
Kapitola XI. Ústavní vývoj v letech 1640–1660	103
Kapitola XII. Vláda Karla II. Stuarta	118
Kapitola XIII. Slavná revoluce, vláda Viléma III. Oranžského a královny Anny	120
Kapitola XIV. Vybrané problémy vývoje anglického práva v 17. století	126
Kapitola XV. Ústavní vývoj 18. století	133
Kapitola XVI. Parlament v 18. století	136
Kapitola XVII. Vybrané problémy vývoje anglického práva v 18. století	138
Kapitola XVIII. Ústavní vývoj v 19. století	146
Kapitola XIX. Nejvýznamnější změny v anglickém právu 19. století	152
Kapitola XX. Ústavní vývoj v první polovině 20. století	166
Kapitola XXI. Vybrané problémy vývoje anglického práva v první polovině 20. století	171
Kapitola XXII. Druhá světová válka a nástin poválečného ústavního a právního vývoje	174
Kapitola XXIII. Vybrané problémy vývoje anglického práva v druhé polovině 20. století	186

PRAMENY – ANGLICKÉ PRÁVNÍ DĚJINY	198
1 Ukázka ze zákoníku kentského krále Aethelberta I. (kolem roku 602–603 n. l.)	198
2 Ukázky ze zákoníku krále Alfréda Velikého (871–901 n. l.)	199
3 Ukázka ze zákoníku krále Athelstana (924–939 n. l.)	201
4 Ukázka z Knihy posledního soudu – Doomsday Book z let 1085–1086 ..	203
5 Ukázka z tzv. Malé knihy posledního soudu	204
6 Clarendonské konstituce – Constitution of Clarendon	205
7 Výnos královské rady z jejího zasedání v Clarendonu v roce 1166 – Assize of Clarendon.	207
8 Ukázka z výnosu přijatého v roce 1176 na zasedání královské rady konaném v Northamptonu.	209
9 Magna Charta Libertatum – Velká listina svobod z roku 1215	210
10 Potvrzení listin svobod (Confirmatio Cartarum) králem Edvardem I. v roce 1297.	215
11 Příklady nejstarších anglických writů, uplatňovaných v majetkoprávních sporech u královských soudů common law	216
12 Popis soudního souboje, který jako prostředek pro vyřešení svého majetkového sporu zvolili v roce 1287 mniši z opatství sv. Edmunda. . .	217
13 Výňatek z latinsky psané právní knihy připisované královskému soudci Ranulfu de Glanvillovi	218
14 Výňatky z právní knihy De legibus et consuetudinibus Angliae (O zákonech a obyčejích Anglie) královského soudce Henryho Bractona z doby kolem roku 1256.	219
15 Ukázka z rozhodnutí „trhového soudu“ z roku 1262 ze St. Ives náležejícímu pod opatství Ramsey	221
16 Listiny svolávající parlament vydané panovníkovou kanceláří v říjnu roku 1295.	222
17 Případy rozhodované místními vrchnostenskými soudy (manors courts) v období (term) Hokeday léta Páně 1246.	223
18 Writ ke svolání hrabského soudu před královským pojízdňým soudcem z dubna 1231.	226
19 Writ pro výběr štitovného (scutage) červenec 1235	227
20 Impeachment Richarda Lyonse v parlamentu v květnu 1376	228
21 Ukázka z díla Sira Thomase Littletona o právu k pozemkům zvaného též Littleton's Tenures	229
22 Ukázka z původně latinsky psaného díla Sira Johna Fortescuea De Laudibus Legum Anglie (In Praise of the Laws of England – K oslavě práva Anglie)	231
23 Vytvoření soudu Hvězdné komory (Star Chamber) Jindřichem VII. roku 1487	233
24 Vytvoření soudu Vysoké komise (High Commission) královnou Alžbětou I. v roce 1559.	234

IX/11	Radim Seltenreich	
	Vraždit právníky – ano, či ne?	818
Seznam pramenů a literatury (výběr – anglické právní dějiny)		822
	Výběr z použitých pramenů a literatur	822
	Výběr z použitých internetových zdrojů	824
Seznam pramenů a literatury (americké právní dějiny)		825
	Seznam pramenů a literatury (dějiny angloamerické právní filozofie)	827
REJSTŘÍKY		828
	Jmenný rejstřík	828
	Rejstřík soudních případů (Anglie) – řazený chronologicky	837
	Rejstřík anglických (britských) zákonů – řazený chronologicky	838
	Rejstřík soudních případů (Americké právní dějiny)	845
	Věcný rejstřík	849

25	Ukázka z díla Sira Anthonyho Fitzherberta <i>New Natura Brevium</i> , původně publikovaného v roce 1534 a obsahujícího tehdy používané writy před soudem Obecných pří či před pojízdnými soudci.	237
26	Pověření smírčím soudcům v hrabství Kent z roku 1519.	238
27	Ukázka z díla Sira Thomase Smithe nazvaného <i>Republika Anglie</i> (<i>Common Wealth of England</i>) z roku 1564.	240
28	Soudní záznamy pojízdných soudců v hrabství Kent (<i>Kent Assizes</i>) v době vlády Jakuba I.	246
29	Ukázka z díla skotského a později anglického krále Jakuba I. Stuarta „Opravdové právo svobodných monarchií – <i>True Law of Free Monarchie</i> “, ve kterém zastává názor o nadřazeném postavení panovníka oproti parlamentu a právu.	249
30	Poslední vůle <i>William Knighta</i> , <i>yeomana</i> z <i>Rowner</i> z roku 1647.	250
31	Prosba o právo (<i>Petition of Right</i>) předložená králi Karlu I. roku 1628.	250
32	Vybrané citáty z čtyřdílného díla sira <i>Edwarda Cokea</i> <i>Institute</i> práv Anglie (<i>Institutes of the Laws of England</i> nebo též <i>Coke's Institutes</i>).	252
33	Výňatek z tzv. <i>Cokeových zpráv</i> – <i>Coke's reports</i>	255
34	Případy projednané před soudem Hvězdné komory za vlády Karla I.	256
35	Tříroční zákon z roku 1641 – <i>Triennial Act 1641</i>	259
36	Velká remonstrace – <i>Grand Remonstrance</i> (petice dolní sněmovny parlamentu předložená králi v listopadu 1641).	260
37	Devatenáct návrhů Dlouhého parlamentu králi (<i>Nineteen proposals</i>) z 1. června 1642.	264
38	<i>Ordonance</i> o propuštění členů obou sněmoven ze všech úřadů jak vojenských, tak civilních (tzv. <i>Self-denying ordinance</i>) ze dne 3. dubna 1645.	266
39	<i>Ordonance</i> z ledna 1644 nařizující komisařům Velké pečeti předvolat všechny úředníky, služebníky a další účastníky vyžadující (složení slibu) pod Velkou pečeti nebo Kancléřského soudu, soudu Královské lavice, Obecných pří, Nejvyššího soudního dvora a poručenského soudu a složit přísahu na Slavnou ligu a dohodu.	267
40	<i>Ordonance</i> o zrušení poručenského soudu (<i>Court of Wards and Liveries</i>), přijatá Dlouhým parlamentem v únoru 1646.	268
41	Zákon o zrušení královských úřadů v Anglii a Irsku a državách k nim náležejících (<i>An Act for the Abolishing the Kingly Office in England and Ireland and the Dominion thereunto Belonging</i>) ze 17. března 1649.	268
42	Zákon vyhlášující a ustanovující lid Anglie republikou a svobodným státem (<i>An Act Declaring and Constituting the People of England to be a Commonwealth and a Free-State</i>) z 19. května 1649.	269
43	Nástroj vlády (<i>Instrument of Government</i>) z 16. prosince 1653.	269

44	Pokorná petice a rada – Humble Petition and Advice – z 25. května 1657	274
45	Bredské prohlášení (Declaration of Breda) ze dne 4. dubna 1660	277
46	Zákon o zachování osoby a vlády krále z roku 1661	278
47	Habeas Corpus (Amendment) Act 1679	279
48	Listina práv – Bill of Rights – z 13. února roku 1689	281
49	Zákon o nástupnictví k trůnu – Act of Settlement – z roku 1701	283
50	Zákon o unii (Act of Union) mezi Anglií a Skotskem z roku 1707	285
51	Sedmiroční zákon (Septennial Act) z roku 1716	287
52	Zákon o užívání anglického jazyka na soudech v Anglii z roku 1731 ...	287
53	Zákon zavádějící podmínky pro výkon funkce smírčího soudce z roku 1732	288
54	Případ Drydena Leache proti třem královským poslům doručujícím zatykač z roku 1765 – Leach v. John Money, James Watson and Robert Blackmore	289
55	Ukázka z rozhodování slavného londýnského trestního soudu Old Bailey z roku 1752	290
56	Statistika odsouzených zločinců u londýnského soudu Old Bailey v letech 1749–1771	290
57	Ukázka z díla Sira Williama Blackstonea Komentáře o právech Anglie (The Commentaries on the Laws of England), které vyšlo v Oxfordu v letech 1767–1769	291
58	Ukázka z díla Jeremy Benthama Důvody trestu (The Rationale of Punishment) z roku 1811, publikovaného v Anglii v celém rozsahu teprve v roce 1830	301
59	Zákon o unii mezi Velkou Británií a Irskem ze dne 2. července 1800 ...	304
60	Zpráva o soudu se Samuelem Holberrym, jedním z vůdců chartistického hnutí v Sheffieldu (tzv. Sheffieldské spiknutí – Sheffield Plot), uveřejněná v místních novinách The Northern Star 21. března 1840	305
61	Tabulka ukazující vývoj počtu oprávněných voličů ve Velké Británii od roku 1831 v závislosti na reformách volebního práva	307
62	Výňatek z díla Johna Stuarta Milla Úvahy o vládě ústavní – z roku 1861	307
63	Zákon o platnosti koloniálních zákonů z roku 1865 – Colonial Laws Validity Act	314
64	Zákon o trestných činech proti osobě – Offences Against The Person Act z roku 1861	316
65	Zákon o prodeji movitých věcí z roku 1893	320
66	V prosinci 1909 napsala Elizabeth Robinsonová článek Volební právo pro ženy, kde kritizovala i tehdejší anglické manželské právo	324
67	Výňatek z práce A. V. Diceyho, Úvod ke studiu práva ústavy – An Introduction to the Study of the Law of the Constitution z roku 1885 (v doplněném a autorem pozměněném vydání z roku 1914)	324

68	Zákon o Parlamentu – Parliament Act – z roku 1911.....	326
69	Zákon o Ústavě Svobodného Irského státu – Constitution of the Irish Free State (Saorstát Eireann) Act, 1922.....	329
70	Westminsterský statut – The Statute of Westminster – z roku 1931	331
71	Zákon o znárodnění uhelného průmyslu – Coal Industry Nationalisation Act – z 12. července 1946	333
72	Zákon o Parlamentu z roku 1949 – Parliament Act 1949	335
73	Zákon o doživotních peerech z roku 1958	336
74	Zákon o peerech z roku 1963	337
75	Zákon o prodeji movitých věcí z roku 1979 – Sale of Goods Act 1979 ...	337
76	Volební manifest Labouristické strany z roku 1997 – The Labour Party's Manifesto 1997	339
77	Zákon o lidských právech – Human Rights Act – z roku 1998.....	340
AMERICKÉ PRÁVNÍ DĚJINY		346
Kapitola I. Právní dějiny anglických kolonií v Severní Americe.....		346
Kapitola II. Právní dějiny USA – od získání nezávislosti do konce 1. poloviny 19. století		366
Kapitola III. Právní dějiny USA – od počátku 2. poloviny 19. století do konce 1. světové války		390
Kapitola IV. Právní dějiny USA od konce 1. světové války do konce 20. století.....		411
DĚJINY ANGLOAMERICKÉ PRÁVNÍ FILOZOFIE (od raného novověku do konce 20. století)		445
PRAMENY – AMERICKÉ PRÁVNÍ DĚJINY.....		462
I.	Koloniální období.....	463
I/1	John Locke O občanské vládě (Of Civil Government) 1690	463
I/2	Mayflowerická kompaktáta (The Mayflower Compact) 1620.....	465
I/3	John Winthrop Vzor křesťanské lásky (A Model of Christian Charity) 1629	466
I/4	Roger Williams Krvavý princip pronásledování (The Bloody Tenent of Persecution) 1644	467
I/5	Práva a svobody Massachusetts (The Laws and Liberties of Massachusetts) 1648	469
I/6	The Rhode Island Patent 1643	471
I/7	Novoanglická konfederace (The New England Confederation) 1643	472
I/8	Základní ústavy Karolíny (The Fundamental Constitutions of Carolina) 1669	474

I/9	William Penn	
	První uspořádání vlády (First Frame of Government) 1682.	476
I/10	Newyorská charta svobod	
	(The New-York Charter of Libertyes) 1683	477
I/11	Statut učňovství ve státě Virginie	
	(Virginia Apprenticeship Statute) 1646	479
I/12	Proces se Zengerem 1735	480
I/13	Jonathan Mayhew	
	Neomezená poslušnost a nekladení odporu vyšší moci (Unlimited Submission and Non-resistance to the Higher Powers) 1750	482
II.	Založení americké státnosti.	483
II/1	James Otis	
	Práva britských kolonií (The Rights of the British Colonies) 1764 ...	484
II/2	William Blackstone o Imperiální ústavě 1765.	486
II/3	Deklační zákon (The Declaratory Act) 1766	488
II/4	Prohlášení a usnesení Kontinentálního kongresu	
	(The Declaration and Resolves of the Continental Congress) 1774 ..	488
II/5	Tom Paine	
	Zdravý rozum (Common Sense) 1776	489
II/6	Prohlášení nezávislosti (The Declaration of Independence) 1776. ...	490
II/7	Deklarace práv států Virginie	
	(The Virginia Declaration of Rights) 1776	494
II/8	Lidé nejlepšími vládci (The People the Best Governors) 1776	496
II/9	Statut Virginie o náboženské svobodě	
	(The Virginia Statute for Religious Freedom) 1786	497
II/10	Články Konfederace (The Articles of Confederation) 1781	498
II/11	Nařízení o severozápadu (The Northwest Ordinance) 1787.	499
II/12	Ústava USA 1787	501
II/13	Antifederalistická kritika Ústavy: „Zpráva o Ústavě“ Elbridge	
	Gerryho otištěná v Massachusetts Centinel 3. listopadu 1787.	510
II/14	Federalista č. 10 1787.	511
II/15	Listina práv (Bill of Rights) 1791	515
II/16	Jefferson v. Hamilton: spor o Banku Spojených států 1791.	517
II/17	Hamilton v. Madison: diskuse o moci prezidenta 1793.	519
II/18	George Washington	
	Projev na rozloučenou (Farewell Address) 1796.	521
II/19	Zákon o pobuřování (The Sedition Act) 1798.	523
II/20	Rezoluce států Virginie a Kentucky	
	(The Virginia and Kentucky Resolutions) 1798–1799.	524
II/21	Thomas Jefferson	
	První inaugurační projev (First Inaugural Address) 1801.	527

III.	Formování soudní moci v USA.	529
III/1	Federalista č. 78 1788.	529
III/2	Zákon o soudnictví (The Judiciary Act) 1789.	532
III/3	Calder v. Bull 1798.	533
III/4	Marbury v. Madison 1803.	535
III/5	Alexis de Tocqueville Soudní moc ve Spojených státech a její vliv na politickou společnost	539
III/6	Charles Reemelin Poznámky k volenému soudnictví (Statements Regarding an Elective Judiciary) 5. července 1850.	543
III/7	William Howard Taft Veto zákona o ustavení státu Arizona (Veto of the Arizona Enabling Act) 1911.	545
III/8	Clarence Darrow Jak si vybrat porotu (How to Pick A Jury) 1936.	548
IV.	Interpretace americké ústavy.	556
IV/1	Thomas C. Grey Máme nepsanou Ústavu? (Do We Have an Unwritten Constitution?) 1975.	557
IV/2	Robert H. Bork Neutrální principy a některé problémy týkající se prvního dodatku (Neutral Principles and Some First Amendment Problems) 1971.	567
IV/3	Paul Brest Pomýlené pátrání po původním porozumění (The Misconceived Quest for the Original Understanding) 1980.	574
IV/4	Richard S. Kay Věrnost původním záměrům při ústavním zdůvodňování rozsudků: Tři námitky a odpovědi (Adherence to the Original Intentions in Constitutional Adjudication: Three Questions and Responses) 1988	585
IV/5	Herbert Wechsler K neutrálním principům ústavního práva (Toward Neutral Principles of Constitutional Law) 1959.	595
IV/6	Mark V. Tushnet Dodržování sepsaných pravidel: kritika interpretivismu a neutrálních principů (Following the Rules Laid Down: A Critique of Interpretivism and Neutral Principles) 1983.	602
V.	Úprava právního postavení otroků.	611
V/1	Protest Germantownu proti otroctví (The Germantown Protest Against Slavery) 1688.	612
V/2	Zákoník Jižní Karolíny o otroctví (The South Carolina Slave Code) 1740.	613
V/3	Nucená práce bělochů (White Indentured Servitude) 1761.	618

V/4	Somerset v. Stewart 1772.	620
V/5	Zákon o postupném zrušení otroctví v Pensylvánii (The Pennsylvania Gradual Abolition Act) 1780	620
V/6	Stát v. John Mann 1829	621
V/7	Souther v. Commonwealth 1851	624
V/8	Thomas R. R. Cobb Zkoumání zákonů upravujících černošské otroctví (An Inquiry into the Law of Negro Slavery) 1858.	625
V/9	Mitchell v. Wells 1859	627
VI.	Příčiny občanské války, její průběh a údobí rekonstrukce	632
VI/1	Missourský kompromis z roku 1820 (Missouri Compromise).	632
VI/2	Prigg v. Pensylvánie 1842	633
VI/3	Kompromis z r. 1850 (Compromise of 1850).	636
VI/4	Zákon o Kansasu a Nebrasce 1854	637
VI/5	Dred Scott v. Sandford 1857	638
VI/6	Abraham Lincoln Řeč o v sobě rozděleném domě (‘House Divided’ Speech) 16. června 1858.	643
VI/7	Prohlášení o bezprostředních příčinách, které vedly k odtržení Jižní Karolíny a ospravedlňují je (Declaration of the Immediate Causes Which Induce and Justify Secession of South Carolina) 24. prosince 1860	645
VI/8	Ústava Konfederace amerických států 1861	647
VI/9	Abraham Lincoln První inaugurační projev (First Inaugural Address) 4. března 1861. .	648
VI/10	Abraham Lincoln Prohlášení o osvobození otroků (The Emancipation Proclamation) 1. ledna 1863	652
VI/11	Abraham Lincoln Druhý inaugurační projev (Second Inaugural Address) 4. března 1865	654
VI/12	Rekonstrukční dodatky	655
VI/13	Černé zákoníky Mississippi (Mississippi Black Codes) 1865	656
VI/14	Zákon na ochranu občanských práv všech osob žijících ve Spojených státech, určující též prostředky k jejich hájení (An Act to Protect All Persons in the United States in Their Civil Rights, and Furnish Means of their Vindication) 1866	659
VI/15	Články obžaloby Andrewa Johnsona (Articles of Impeachment of Andrew Johnson) 2. a 3. března 1868 ..	660
VI/16	Jateční případy (The Slaughterhouse Cases) 1873	662
VII.	Právní vývoj v 19. století	666
VII/1	Národ Čerokiů v. stát Georgia (Cherokee Nation v. Georgia) 1831. .	667

VII/2	Roberts v. město Boston 1849	670
VII/3	Plessy v. Ferguson 1896	673
VII/4	Segregace na úsvitu nového století (Segregation on the Eve of a New Century) 1898	678
VII/5	Yick Wo v. Hopkins 1886	679
VII/6	Wightman v. Coates 1833	681
VII/7	Prohlášení citů v Seneca Falls (The Seneca Falls Declaration of Sentiments) 1848	684
VII/8	Minor v. Happersett 1875	686
VII/9	Reynolds v. Spojené státy 1878	689
VII/10	Stát v. Slagle 1880	691
VII/11	Lid v. Sanger 1918	692
VII/12	Ex parte Jackson 1877	694
VII/13	Lid v. Plath 1885	696
VII/14	Lochner v. New York 1905	699
VII/15	Muller v. Oregon 1908	703
VIII.	Právní vývoj ve 20. století	705
VIII/1	ÚSTAVNÍ DODATKY PŘIJATÉ VE 20. STOLETÍ	706
VIII/2	Louis D. Brandeis a Samuel D. Warren Právo na soukromí (The Right to Privacy) 1890	710
VIII/3	Woodrow Wilson První inaugurační projev (First Inaugural Address) 1913	715
VIII/4	Paul Murphy První světová válka a původ občanských svobod ve Spojených státech (World War I and the Origins of Civil Liberties in the United States) 1979	718
VIII/5	Schenck v. Spojené státy 1919	720
VIII/6	Abrams a spol. v. Spojené státy 1919	721
VIII/7	Whitney v. Kalifornie 1927	725
VIII/8	Weeks v. Spojené státy 1914	727
VIII/9	Olmstead v. Spojené státy 1928	730
VIII/10	Poznámka 4 Spojené státy v. Carolene Products Co. 1938	733
VIII/11	West Virginia State Board of Education v. Barnette 1943	734
VIII/12	Hirabayashi v. Spojené státy 1943	740
VIII/13	Korematsu v. Spojené státy 1944	742
VIII/14	Dennis et al. v. Spojené státy 1951	749
VIII/15	James Harmon Chadbourn Lynčování a výkon spravedlnosti (Lynching and the Administration of Justice) 1933	752
VIII/16	Missouri ex rel. Gaines v. Kanada 1938	755
VIII/17	Brown v. Board of Education of Topeka, Kansas 1954	758

VIII/18	Jižanské prohlášení o integraci (Southern Declaration on Integration) 12. března 1956	761
VIII/19	Martin Luther King, Jr. Mám sen (I have a dream) 1963	763
VIII/20	Martin Luther King, Jr. Dopis z Birminghamského městského vězení (Letter from Birmingham City Jail) 1963	766
VIII/21	J. F. Kennedy Proslov k jižanským baptistickým vůdcům (Address to Southern Baptist Leaders) 1960	768
VIII/22	Engel et al. v. Vitale et al. 1962	771
VIII/23	Miranda v. Arizona 1966	775
VIII/24	Griswold v. Connecticut 1965	779
VIII/25	Roe v. Wade 1973	781
VIII/26	Johnson v. Transportation Agency, Santa Clara County 1987	787
IX.	Právníkový stav v USA a (jeho) právní filozofie	790
IX/1	Lemuel Shaw o právníčnické (Lemuel Shaw on Lawyering) 1827	791
IX/2	P. W. Grayson [pseudonym] Esej o odhalení neřesti: úvaha o vlivu práva na mravní podstatu člověka... (Vice Unmasked, an Essay: Being Consideration of the Influence of Law upon the Moral Essence of Man...) 1830	793
IX/3	Rufus Choate Postavení a funkce amerických právníků jakožto konzervativního prvku ve státě... (The Position and Functions of the American Bar, as an Element of Conservatism in the State...) 1845	794
IX/4	Oliver Wendell Holmes, Jr. Cesta práva (The Path of the Law) 1897	797
IX/5	Oliver Wendell Holmes, Jr. Právo a soud (Law and the Court) 1913	799
IX/6	Jerome Frank Právo a moderní mysl (Law and the Modern Mind) 1936	802
IX/7	Derek C. Bok Co dělají americké právnické fakulty špatně? Mnohé (What Are American Law Schools Doing Wrong? A Lot) 1983	804
IX/8	Mark Tushnet Kritické právní studie: Úvod k jejich pramenům a základům (Critical Legal Studies: An Introduction to Its Origins and Underpinnings) 1986	806
IX/9	VTIPY, VÝROKY, RČENÍ A KURIOZITY	809
IX/10	Ota Ulč Právnícké lahůdky z Nového světa	816